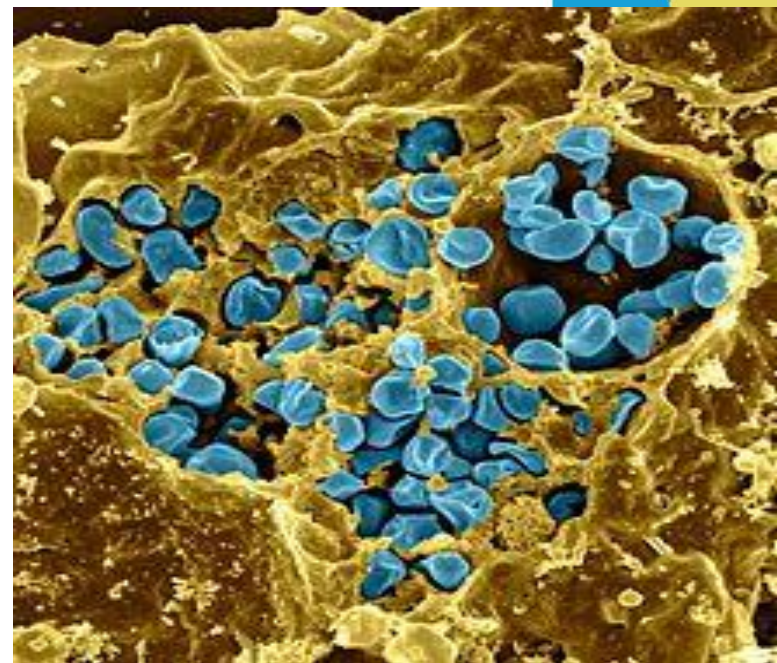

Tularemia

Jacek Sroka

Ostra, odzwierzęca choroba zakaźna nazywana też: dżumą gryzoni, chorobą zajęczą lub króliczą gorączką.

Tularemia występuje głównie w rejonach o chłodniejszym klimacie na półkuli północnej, w niektórych krajach choroba ta stanowi poważny problem epidemiologiczny.

https://en.wikipedia.org/wiki/Francisella_tularensis

Gram ujemna bakteria tlenowa
Francisella tularensis

W obrębie gatunku wyróżnia się dwa podgatunki:

- *F. tularensis subsp. tularensis*
(typ A, wysoce zjadliwy)
- *F. tularensis subsp. holarctica*
(typ B, mniej zjadliwy)

Źródło: <https://en.wikipedia.org/wiki/Tularemia>

**Wolno żyjące drobne gryzonie, dzikie króliki,
zające, dzikie ptactwo.**

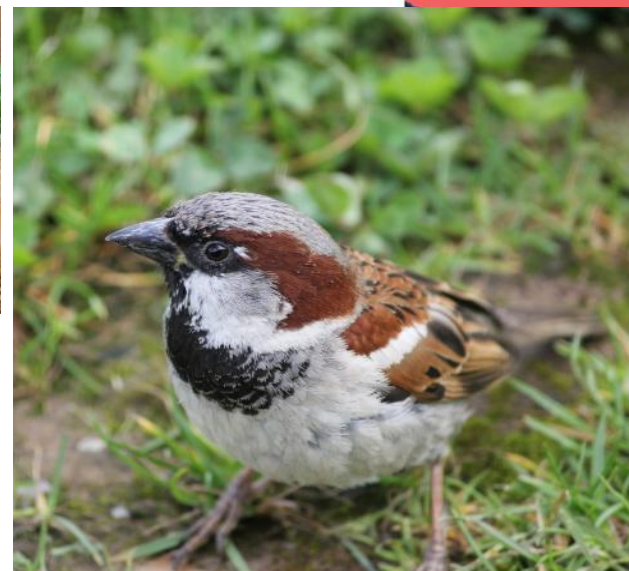
<https://wwwnc.cdc.gov/>

[http://whatislyme.com/
tularemia/](http://whatislyme.com/tularemia/)

<https://fineartamerica.com/>

<https://www.smcinvcd.org/>

Kleszcze

Woda

Żywność

Owady ssące

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/>

- Pierwszy opis zakażenia człowieka tym zarazkiem w 1914 roku.
- Nasilenie zachorowań na tularamię na świecie wystąpiło w latach 1930-1950.
- Zachorowalność w Europie szacuje się na ok. 900 przypadków rocznie, głównie w Szwecji.
- Pierwszy przypadek tularemii u człowieka w Polsce stwierdzono w 1949 roku, corocznie notowane są pojedyncze przypadki, głównie w rejonach endemicznych (na północy i wschodzie kraju).
- Ogółem w Polsce, w latach 1949-2009, na tularamię zachorowało 614 osób, zanotowano też jeden przypadek śmiertelny (1983).

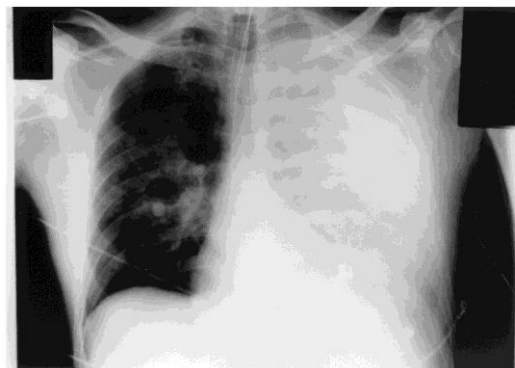
Ludzie zakażają się przez:

- bezpośredni kontakt z zakażonymi tkankami zwierząt,
- drogi oddechowe,
- ukąszenia owadów,
- drogą pokarmową (spożywanie skażonej wody i żywności).

Źródło: <https://www.cdc.gov/tularemia/>

- wrzodziejąco-węzłowa (najczęściej występująca),
- anginowa,
- żołądkowo-jelitowa,
- płucna,
- oczno-węzłowa,
- durowa.

Źródło: <https://jcm.asm.org/content/40/6/2278>

Źródło: <https://www.cdc.gov/>

Objawy chorobowe (postać wrzodziejąco-węzłowa, 95% przypadków w Europie).

Okres wylegania choroby - zwykle 3 do 4 dni.

Typowy nagły początek choroby: wysoka gorączka, dreszcze, bóle mięśni, ogólne osłabienie.

Choroba nie przenosi się z człowieka na człowieka.

Grupy zawodowe narażone na zakażenie:

rzeźnicy, lekarze weterynarii, myśliwi, leśnicy, rolnicy, pracownicy leśni.

Wywiad lekarski, obraz kliniczny, wyniki badań laboratoryjnych.

Materiał do badań: wymazy z gardła, próbki materiału z przewodu pokarmowego, ze zmian skórnych, aspiraty z węzłów oraz surowica krwi.

Metody diagnostyczne

- Badanie mikroskopowe - preparaty barwione.
- Hodowla bakterii na podłożach wzbogaconych.
- Próba biologiczna (myszy, świnki morskie).
- Badania serologiczne.
- Metody biologii molekularnej - PCR.

Profilaktyka

- Zwalczanie gryzoni polnych i kleszczy.
- Przestrzeganie zasad BHP w rolnictwie, leśnictwie i obrocie zwierzyną dziką.
- Unikanie obszarów endemicznych.
- Stosowanie repelentów przy pracy w lesie.
- Stosowanie odzieży ochronnej i rękawiczek przy kontakcie ze zwierzętami.

Leczenie

Antybiotyki z wyboru: streptomycyna, gentamycyna lub tetracykliny.

